

Csak lélekben a szószéken

3.

Integrálni magyar nyelven

Idén októberben ünnepli fennállásának 130. évfordulóját a Kozmutza Flóra Hallássérültek Speciális Iskolája. Az iskola igazgatójával, Kiss Csillával a hallássérültekről, a gyerekek iskolai tevékenységéről, valamint a tanulmányaik utáni lehetőségekről beszélgettünk.

7.

Család: kincsesláda, avagy harcmező?

8.

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA

ÜZENET

XXIX. ÉVF. • 19. SZÁM
2018. OKTÓBER 1.
ÁRA 1 LEJ

Ne gyertya, fáklya legyen!

Kívül-belül megújult a Kolozsvári Református Kollégium

A Kolozsvári Református Kollégiumnak a változásokat követő újraindulásától számított 29. tanév elejére a mintegy kétszáz éves épület újjászülett. Az ünnepségre szeptember 16-án került sor a Farkas utcai református templomban.

A magyar kormány által biztosított anyagi támogatásoknak köszönhetően a Kolozsvári Református Kollégium régi épülete új köntösbe

öltözött. A kétszáz évvel ezelőtt épült ingatlan két év alatt mintegy 700 millió forintból újult meg. Az újabb és nagyobb, a 20. század elején

épült rész, amelyet Csiha Kálmán püspök idején az egyházkerület visszakapott, jelenleg a román állam tulajdona. | 4.

Szeretlek, október, áldassék 31 napod!

Nincs még egy hónapja a múlt időnek, amely annyira megtelnék fénylő ünnepi dátumokkal, mint te, október. Magyarságunknak és európai-ságunknak, végtelen keleti puszták napkeleti emlékének és édig szárnyaltató, keresztyén igéknek, eszmék napnyugatának lelkünkben összeölelkező páratlan szintézise vagy te. Arad október eleji sejtelmes hajnalaival és Trianont előre megszenvedő hős tábornokaival, a „mégis, csak azért is” talpraállás, a nemzeti szabadságvágy fájdalmasan szép, mára győzedelmes ünnepe lettél október 23-ával. És beteljesülésként ott ragyog utolsó napodon az európai lelki szabadság mérföldkódátuma, a nemzeti nyelveken fáklyaként felgyúló evangélium világszerte szétterjedő fényforrása: október 31., a reformáció születésnapja.

Lehet-e ennél pompázatosabban feldíszíteni a múlt időt eseményekkel és tanulságokkal, mint éppen októberben? Meglehet, másoknak szebb a családi melegséget hozó december, amikor karácsonykor a kinti hideg még inkább betereli lelküket a meghittség jászla köré.

Lehet, van, aki a húsvéti feltámadás víg örömét, locsolkodást, szerelem-palántázást találja szebbnek, vagy a nyár érlelő tűzében a hűsítő habok, égi magaslatok még hófödte frissítő szelű látványát, élményét. Meglehet. Amióta eszemet tudom, s ámuló szívvel rá tudok csodálkozni Isten teremtet világára, nekem a Nagy Mennyei Mester legszebb földi alkotása az ősz, abban is október, te vagy.

Ó, színeiddel, áldó október, milyen mélyre vonod lelkünket, amint tekintetünket Arad felé vetjük! Szívemben megkondul ilyenkor minden tábornok neve után az emlékezés telt hangú nagyharangja rezegtetve a levegőben a veszteség és a tragikus kivégzés fájdalmas és igazságtalan emlékét, a Habsburg hatalom önzésének, különös elrettentés-pszichológiájának brutalitását. De hozza nemzeti sebünkre gyógyírként Damjanich tábornok akasztás előtti hajnali imáját is kedveséért, meg Aradért és a hazáért.

És magam előtt látom Baló Béni aradi református lelkész balsorstól meghajolt alakját, amint az utolsó éjszakán a Biblia vigasztalásával kopogtat be palástosan a nagy égi zarándoklat előtt állók cellájába, hogy emberi szót, isteni vigasztaló erőt cseppentsen a közelgő halál fojtogatását érző lelkekbe. És nevek jönnek elém, német és szláv, magyar honvéd-tábornokoké, akiknek a magyar szabadság egyetemes ügyvé lett, sorsukat meghatározó értelemmé, küldetéssé, önkéntes vállalássá a látszólagos értelmetlen bukás ellenére is. | 5.

Tanulságos igék a példázatokról 10.

Boldog munka az Úr szőlőjében

Azok, akik e példázatban élénk jönnek, ismerősök, és közel állnak hozzánk. Világi példázat ez, amely hétköznapi életünket világítja meg. Nincs benne emberfeletti, sem vallásos elem. Munkaerőpiacon vagyunk, ahol vannak munkások és munkanélküliek, vállalkozók és munkabér, napszám, fizetési szerződés és alku.

A példázatban minden világos és érthető. Ami egészen rendkívüli, az a fizetés. Mert képzeljük csak el: ha ez egy mai vállalkozóval történe meg, mi lenne, ha a tulajdonos ugyanazt a fizetést adná annak is, aki egy órát dolgozott, és annak is, aki tízet? Egészen biztos, hogy sztrájk törne ki. Az ilyen munkaadót bolondnak néznék és kinevetnék.

Péter azt mondja: íme, mi mindent elhagytunk, családot, biztos egzisztenciát, mink lesz hát nekünk? Mit kapunk mi ezért? Péter kérdésében benne van a méltatlankodás: hát mi is csak annyit kapunk, mint akik rá sem hederítenek Istenre? Jézus, teljesen összezavarod a dolgokat, így ez nem fog működni – mondják a tanítványok.

Nos erre mondja feleletül Jézus a példázatot. Ő nem úgy cselekszik, mint az emberek, ő szembemegy a gazdasági etikettel, üzleti mechanizmusokkal. Aki az utolsó órában tér meg,

az ugyanazt kapja, mint aki évtizedeken át Istennel járt.

De ezt mi nehezen értjük meg. Ha nem vizsgáljuk alaposan, akkor félreértjük és félremagyarázzuk ezt a példázatot. Azt fontos látnunk, hogy az Isten országában végzett munkáról van szó, és ez a szolgálat. Itt nem lehet érdeméről, teljesítményről beszélni. Már maga az a tény, hogy valaki dolgozhat, ajándékot és kegyelmet jelent. Kiváltság az, ha valaki az Úr szőlőjében dolgozhat, ott van közelében, élvezi gondoskodó szeretetét. Jézus itt épp a „vallásos” gondolkodással száll szembe, amely szerint az ember törte magát, hogy valahogy „bedolgozhassa” magát a mennybe.

Az egyháztörténelem fényesen mutatja, hogy mennyi ember lett apáca, szerzetes, lemondtak mindenről, évtizedeken át kolostorokban, barlangokban éltek, csakhogy valamiképpen kiérdemelhessék a mennybe való bejutást. Jézus épp ezt itéli meg, és azt akarja megértetni: a menny nem üzleti vállalkozás, ahol van teljesítmény és fizetés, van elvégzett munka, amit leszámolnak és kifizetnek. Mert akkor tényleg égbekiáltó igazságtalanság az, ha valaki egész életén át törte magát, és ugyanazt a fizetséget kapja, mint aki a halálos ágyán tér meg.

Ez a magatartás nemcsak a zsidókban volt meg, és nem is csak katolikus testvéreinkben működik, hanem nálunk, reformátusoknál is tetten érhető, amikor „egyházadót” fizetünk, és nem adományt adunk. S amit azért adunk, hogy a tiszteletes úr majd szépen temessen el, és prédikáljon be a mennybe. Azt kell megértünk, hogy ha mi imádkozunk, és egész életünkben szolgáljuk az Urat, ha adakozunk és embertársainkkal jól teszünk, ha a bűn ellen komolyan harcolunk, az nem azért van, hogy bejussunk a mennybe. Hanem mert ez ajándék, kegyelem, és nem teljesítmény és fizetség. Amit teszünk, nem azért tesszük, hogy megnyerjük a kegyelmet és Isten országát, hanem azért, mert azt már Istentől ajándékba kaptuk. Ha ezt nem értettük meg, akkor az egész keresztyén életet nem értettük meg.

Aki megértette, hogy Isten munkatársa, az tudja, hogy az ő kicsiny élete bele van ágyazva Isten csodálatos tervébe. Tudja, hogy az Úr szőlőjében épp rá van szükség, és pont annyi ideje, amióta az Úr hívását meghallotta. Nem érti ő sem, miért nem hívta el Isten korábban, nem érti Isten munkatervét, ahogy a tanuló sem érti a tanár munkatervét, amikor belép az iskola kapuján.

Csak miután megismertük az ő szeretetét, kegyelmét, irgalmát, akkor kezdjük érteni életünk összefüggéseit. És a próbákat is, amiken át kell mennünk. Az ilyen ember nem hasonlítgatja magát másokhoz, nem kérdezi azt, miért nem szenved a másik ember. Meglátjuk, hogy ezek buta és hitetlen kérdések éppúgy, mint a munkások zúgolódása azért, hogy egyforma fizetést kaptak. Péter sem értette meg a dolgokat, amikor azt kérdezte: mi mindent elhagytunk, és mink lesz nekünk?

Az üdvösség az, hogy mi Istennel lehetünk. Nincs szebb és beteljesedtebb élet, mint a tanítvány élete. Ezt kell meglátnia annak, aki kora gyermekségétől már az Úrnak szolgált, de annak is, aki később jött. Mert mi is van azokkal, akik életük derekán vagy estéjén állnak be az Úr szolgálatába? Vajon olyan megvetendő do-

„Mert hasonló a meny-nyek országa egy olyan gazdához, aki jókor reggel kiment, hogy munkásokat fogadjon az ő szőlőjébe.”

(Mt 20,1)

log az, ha valaki az utolsó pillanatban tér meg? Hát nem óriási kegyelem az, ha valaki nem hitetlenül fejezi be az életét? Az ilyen még jobban értékeli azt, hogy Isten az életének végét áldotta tette. Biztosan nem fogja kinevetni azt, aki már fiatalságától kezdve Istennek szolgált, csak legfeljebb sajnálni fogja az Isten nélkül eltöltött éveket, évtizedeket. Mert az Úr szőlőjén kívül nem volt igazi, boldog élete.

Jézus azt akarja megértetni, hogy a menny nem üzleti vállalkozás, ahol van teljesítmény és fizetés. Mert akkor igazságtalanság az, ha valaki egész életében törte magát, és ugyanazt a fizetséget kapja, mint aki a halálos ágyán tér meg.

”

Hadd említsek egy mai példát. Sokan méltatlankodva mondják, hogy ők már a kommunizmus idején jártak templomba, nem lettek párttagok, nem léptették őket előbbre hitük miatt, s most itt vannak azok, akik bársonyszékekben ültek, jó fizetésük volt, nem szenvedtek a hitükért, s most ők is gondnokok, presbiterek lehetnek. Hamis beállítás ez, amikor valaki sajnálatja magát a múltbeli szenvedésekért, és nem örül annak, hogy aki párttitkár volt, az most megtért. Persze vannak imposztorok, haszonélvezők, köpönyegforgatók, én nem ezekről írok.

A példázat tanítása: ne legyünk irigyek lelkiekben egymás felé. Ne fájjon az, hogy Isten másnak is meg akarja adni azt, amit nekem. Legyek hálás azért, hogy ezt minél többen megkapják. Jézus nem irigyelte az őt megfeszítő katonákat, pedig minden oka megvolt erre. Azok kacarásztak, ő pedig rettenetes kínokat szenvedett. Jézus nem irigyelte őket, hanem imádkozott értük.

Az egyik lelkész kihallgatásán 1958-ban a tiszt azzal dicsekedett, hogy ő másnap nőkkel megy mulatni, ezzel akarván őt keseríteni. Mire a lelkész: nekem Krisztus itt a cellában széppé és napfényessé teszi az életem. Ha egyszer a földi életemnek vége lesz, várom a még szebb, mennyei életet. De ön csak félelemmel gondolhat az élete végére, én ezért sajnálni tudom, és imádkozom, hogy megismerje azt az életet, amit én Krisztusban megismertem.

Így legyen a mi életünkben is!

Ima reformációért

Köszönjük, Uram, hogy nekünk
Mindennapi reformáció az élet.
Áldunk téged, hogy az Ige általad testté lett,
És mi a te népeddé a Szent Biblia által,
Hogy lelkünk veled szárnyalni
Nap mint nap nem átal.

Köszönjük, hogy nem vagyunk a megalkuvás
népe,

Mindenkor bátran nézhetünk unokák szemébe:
Amikor kellett, a jövőnkért mindent helyre
tettünk,
Anyanyelven, szent igékkel megszentelőd-
hettünk.

Áldott az út, amelyen a lefordított szent ígéket
Szenczi Molnár a nyomdába hordta,
Legyen áldott a fordítók sugallatos volta.
Add meg nekünk fohászok minden nap
ekképpen:

Áldd meg a mi mindennapi Göncünket és
Vizsolyunkat,

Károlyunkat éppen.

Szent Igédbé fogódzkodok emígy testünk,
lelkünk:

Legyen áldott, amivé a megtartó újulás által
lettünk!

Századok boltíve alatt

Itt vagy velünk, szent Fiaddal,

Bibliás és zsoltáros is, áldottságos jó pap:

Áldd meg a mi mindennapi reformációkat!

| LŐRINCZ JÓZSEF |

Csak lélekben a szószéken

A kolozsvári teológiai intézetünk már évek óta megörvendeztetni és megtisztelni a nyugalomba vonult lelkipásztorokat mint holtig tanuló tanítványait ezüst-, arany-, gyémánt-, rubindiplomával. Szép és megható jele ez az élő kapcsolatnak, amelyet az alma mater fenntart és ápol egykori neveltjeivel. Teszi ezt annak ellenére, hogy a kibocsátással átadta volt tanítványait az egyházkerületek gondviselésébe és irányításába.

Bizonyára az egyházkerületek is megtalálják a módját annak, hogy a 45-50 évig szolgált munkatársak valamilyen formában megérezzék a vezető testületnek irántuk való lelki-testvéri viszonyulását, egy nekik szóló biztató, szere-

tettjes hangú körlevél, személyes találkozás vagy egyéb formában.

Addig, amíg fizikai és szellemi képességeik lehetővé teszik, a nyugdíjas lelkipásztorok készséggel és örömmel végeznek aktív lelkipásztorokat kiegészítő gyülekezeti munkát, szószéki igehirdetést, bibliaórát, lelkigondozást. Aztán az egyre fokozódó fizikai gyengeség miatt már csak lélekben lehetnek a szószéken, de akkor is hűséggel és igen alapuló gondolatokkal.

Hívó keresztyén emberekként abban a gyülekezetben, amelybe lakás szerint tartoznak, azt a különlegest hordozzák és mutatják fel, amelylyel Isten elhívottjaiként felruháztattak, megmaradnak világosság és só a környezetük szá-

mára. Isten ígéje halálukig szól nekik, és ők azt meg nem másítják. Beszédük továbbra is csak az, amely Jézus főpapi imájában így hangzik: „ama beszédek, amelyet nekem adtál, őnekik adtam.” Ez az ige tud mindenkit immunissá tenni azokkal a veszedelmekkel szemben, amelyeket ez a világ teremt szüntelen.

Az ige Istentől kapott fegyver, amellyel felvértezve a keresztyén ember meghátrálás nélkül diadalra jut, bármennyire is dühöngő és heves a gonoszság lelke. Fizikai erőtlenség és gyengeség közepette is szól az ige: „legyetek erősek az Úrban és az ő hatalmas erejében.”

A szószéken már csak lélekben álló idősebb lelkipásztorok azért az Úrban való bizodalom és reménység sugárzóiként az Európán végigseprő hitbéli és lelki erőtlenségnek nemcsak szemlélői, hanem Jézus békességének, igazságának és szeretetének a továbbadói. Ők csak az örökké megmaradó és élő igével tudnak és hajlandók tanácsolni és inspirálni. Az ígét pontosan, minden mással kritikus távolságot tartva, féltve őrzik szívükben. Az Úr Krisztushoz való viszonyulásuk mindenkor és mindenben a neki való teljes engedelmességben, akaratának örömmel és készséggel való teljesítésében áll Keresztelő János példaadása szerint: neki növekedni kell, nekem alábbszállani.

Jézus mindenkinek megígérte, hogy minden napon vele lesz. Ez a hívó életnek egyedüli vigasztalása bármilyen elmúlás, bárkitől vagy bármitől való elválás vagy a vég idején. Jézus beszédei mellettünk maradnak, örök érvénnyel bírnak, bármi lépjen meg, vagy jöjjön ránk. Istennek keze erős, a fáradt fejet rá lehet hajtani és szótlannul, csendben, békésen pihenni. Ez a legszebb szószék, ahol csak a lélek vall, beszél Istennek.

| SZÉKELY JÓZSEF ny. lelkipásztor |

Erdély-érzés: Amerika, London, Párizs

Eltűntek az osztálytársaim. Az iskolatársaim. A tanáraink. A srácok a szomszédból. Hol vagy, régi padtársam, kedves druszám a negyedik B-ből? Csehországból küldi a lájkolnivalót.

Az osztály eminens tanulói közül az egyik Magyarországról, a másik Hollandiából integet. A rossz tanulók is elmentek. Amerika, London, Párizs... Néha hazajönnek, és beülnek a kocsmába, mint régen. Élőben közvetítik. Nézzük, lájkoljuk, koccintunk, kész is a rögtönzött osztálytalálkozó. Lélekben én is ott vagyok velük. Ahogy tizenöt-húsz éve, majd minden este. Szólt a zene, ittuk a sört, viccelődünk, nem siettünk sehová, kivártuk a zárórát.

És mégis mindenki elment. Először a románok. Nekik volt a legsietősebb. Vagy csak ők eszméltek legelőbb?

Az elején még gyakran hazajártak. De aztán vitték a családot is, a gyereket és a nagymamát. Mindenkit. Ha mégis hazatoppannak néha, olaszos már a hangsúly, kissé idegenül mozognak az azóta sokat változott helyen. Minden változott, ők a legtöbbet. Ott kinn. Muszáj volt. Aki maradni akart, megfigyelte, milyen ott az élet, és aszerint kelt-feküdt.

A neten mindenki szem előtt van. Amerika, London, Párizs összehozzódik egy világfaluvá... És mi csak nézzük és lájkoljuk egymást. Másra nincs is idő. Vagy csak az idő más, mint régen.

Lali sokat járt hozzánk. Focizni nem volt elég hely, hát lövöldöztük egymást a lecsupaszított kukoricakórókkal, amelyek csinos puskákká váltak a kezünkben. Apám nem szerette ezt a hangos és mindenhova bebújós, mindent felforgató játékot, ezt a hangos lövöldözést. Laliról azt hittük, nagy focista lesz belőle. Nem lett. Pedig felnéztünk rá. Öröm volt nézni, ahogy végigcselezte magát a pályán. Saját szurkolótábora volt. Ott-hon pedig ő volt az egyke, aki mindent megkapott. Kocsijuk is volt. Ezer-egy Dacia. Titokban irigyeltük. Aztán a szülei elváltak, elköltöztek a szomszédból, és szem elől tévesztettük egymást.

Karcsi volt a mindentudó. Az első tanuló, a sztárfocista. Az észlány. Az intelligens, kimért és nyugodt. Csak apja nem volt. De erre akkor még

nem figyeltünk fel, olyan buzgón irigyeltük. Csak csodálkoztunk, amikor egyszer elvetődöttünk hozzájuk a falu túlsó végébe, hogy egy viskóban lakik az anyjával. Csak hümmögtünk értetlenül. Addig azt hittük, a jó tanuló csakis gazdag lehet. Az osztály első tanulója nem lehet csóró, honnan venné máskülönben a tudományát? Nem értettük, de nem foglalkoztunk vele. Azon viszont kiakadtunk, amikor nem ment egyetemre. Nem lett matematikus, fizikus. Senki sem tudta, miért. Nem mertük megkérdezni. Pedig sokat jártunk hozzá a bárba biliárdozni. Ahol ő rendezte a színes golyókat, és tőle vettük a sört. Aztán egyszer csak ő is elment. „Magyarba”. Alig ismertem fel. Van két gyereke. De még mindig tele vagyok csalódással, ha rá gondolok. Hogyan tehette meg velünk, tisztelőivel, akik felnéztünk rá, akiknek ő volt a Karcsi, az osztály büszkesége, hogy nem végzett egyetemem?

Párizs, a fények városa. A francia fővárost turisták milliói keresik fel

Mi maradtunk. Megmosolyogtunk az elmenőket. Majd valahogy ez a sírva nevetős Erdély-érzés lehervasztotta arcunkról a vigyort. Most ők mostolyognak, amikor integetnek a fekete, spanyol, olasz rendszámú BMW-ből. Az elején büszkén, bátran mondogattuk: mi maradtunk. Aztán egyre halkabban, egyre kevesebben, árulkodó, szem alatti idegrángással. Sőt mostanra gyakran észrevétlenül a hangsúly is változik. Valahogy így: maradtunk?

| FÁBIÁN TIBOR |

Ne gyertya, fáklya legyen!

1. | Annak idején Gheorghe Funar polgármester megtámadta a miniszteri rendeletet, és azt az ingatlant, amelyben a Gheorghe Șincai iskola működik, visszatelekelte a város tulajdonába.

Az 1990-ben Csiha Kálmán püspök kezdeményezésére újraindult református kollégium évekig mostoha körülmények között működött több kolozsvári ingatlanban, iskolában, míg 2002-ben sikerült a régi épületbe beköltöznie. A teljesen elhanyagolt épületet rövid idő alatt széles összefogással rendbe szedték, hogy a tanulás elkezdődjék. Az elmúlt másfél évtized alatt az iskola igazgatósága igyekezett az ingatlant csinosítani, ám a kétszáz éves épületnek nagy szüksége volt a teljes felújításra. Egyházkerületünk vezetőségének közbenjárására és a magyar kormány támogatásának köszönhetően két évvel ezelőtt nagyarányú felújítási munkálatba kezdtek, amelynek eredményeként a Kós Károly, Wass Albert, Sütő András, Reményik Sándor régi alma matere kívül-belül megújult.

Az ünnepi hálaadó istentiszteleten Kató Béla püspök a Zsolt 102,13–23 alapján hirdette az ígét. A Farkas utcai templom tövében 1651-től létező iskola az évszázadok folyamán sokszor került veszélybe, nem volt ez másként az elmúlt száz év során sem – mondta a püspök. De amikor baj volt, az iratok tanúsága szerint az iskola tanárai és diákjai átvonultak a templomba megnyugodni, erőt venni. Sokszor fogyott el a levegő az erdélyi magyarság elől, és voltak, vannak olyan időszakok, amikor egyesek inkább a menekülést választják. De a csoda most megtörtént – fogalmazott Kató Béla. Isten épít, egyre többet, iskolát, óvodát, templomot itt, Erdélyben. És ennek mi most tanúi vagyunk. Ahogy szokták mondani: a templom a nagyok iskolája, az iskola a kicsik temploma. A püspök szerint Erdélyben templomra és iskolára mindig szükség van, de olyan ifjúságra is, amely tudja, hogy az embernek nemcsak teste, hanem lelke is van.

Dr. Székely Árpád igazgató, aki az iskola újraindulásától kezdve a tanintézet élén áll, visszaemlékezett a régi időkre, az újraindulásra, amikor 8 osztályba 260 diák járt. Jelenleg 32 osztályban 800 diák tanul az óvodától a

posztliceális képzésig. Az iskola pedig kivívta előkelő helyét az erdélyi magyar tanintézetek körében. „Kívánom, hogy ameddig magyar szó hallatszik Kolozsváron, az iskola töltsön be hivatását, és azt is, hogy ez az intézmény ne gyertya, hanem fáklya legyen, amely a távoli jövőbe mutat” – zárta megható beszédét Székely Árpád.

Az ünnepségen a jelenlevőket köszöntötte többek között Julius-Moritz von Eckardstein báró, aki a kollégiumot 28 éve támogató feleségének nevében üdvözölt mindenkit. A báró megemlékezett, hogy felesége, Sitta, mintegy nem

továbbvitték a kollégium szellemiségét. Az államtitkár úgy vélte: a keresztyénység a magyarság megmaradásának a záloga, és ha valaki szét akarja verni a családot, nem tartja értéknek a férfi és nő házasságából származó gyermekeket, a családi közösséget, akkor az a magyarság és a keresztyénység ellen is cselekszik.

Az istentisztelet után az iskola udvarán ünnepi műsorra került sor, majd leleplezték az épület felújításának emléktábláját. A kollégiumnak különben a tavalyi volt a legsikeresebb tanéve – ahogy Székely Árpád az egy héttel korábban tartott évnyitó ünnepségen mondta. Az igazgatótól megtudtuk: a maturandusok érettségi sikeraránya folytán országos szinten a negyedik helyen voltak a romániai magyar liceumok

A kollégium udvarán Kató Béla püspök megáldja az iskolát és a benne tanulókat, dolgozókat

hivatalos „gyámja” a kollégiumnak: a hosszú évek során az iskolának adományokat gyűjtött, ajándékokat csomagolt, ösztöndíjakat szerzett, a kórus számára németországi koncertkörutat szervezett, és különböző anyagi támogatást nyújtott. Julius-Moritz von Eckardstein báró kifejezte reményét, hogy az iskola továbbra is a keresztyén szellemiség jegyében fog fejlődni.

A magyar kormány nevében Soltész Miklós, a miniszterelnökség egyházi, nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára mondott köszönetet mindazoknak, akik megőrizték és

között. Az érettségizők 97,06 arányban sikeresen tették le a vizsgákat, és a képességvizsgán a nyolcadikosok is szép eredményeket értek el. A református kollégiumhoz tartozó posztliceális egészségügyi képző végzőseinek pedig 100 százalékban sikerült az államvizsgájuk.

A kívül-belül megújult iskola vezetőtanácsa bízik abban, hogy amint Istennek gondja volt az épület felújítására, úgy hozzájárul a lelki megújuláshoz, az alma mater megerősödéséhez is. Valószínű, hogy ez utóbbi érdekében az ideai tanévtől a vezetőség eltörölte a szombati tanítást. Ennek a döntésnek nemcsak az iskolában tanuló diákok és szüleik örvendhetnek, hanem mindazok, akik gyermekeiket ide akarták íratni. Eddig ugyanis a kollégium a szombati tanítási nap miatt számos eminens kolozsvári diáktól esett el, ez pedig az iskola színvonalát is részben befolyásolta. Remélhetőleg a megújult épület és a szombati tanítási nap eltörlése is pozitívan befolyásolja majd a kollégium fejlődését. Tanévkezdéskor a diákok és szülők kézbe kapták azt a kollégium által összeállított tervet, amelynek keretében az ideai tanévtől kezdődően a tanulók különböző alternatív programokon, órákon vehetnek részt: színjátszóklub, keresztyén filmklub, néptáncoktatás, társasági tánc, fotó, művészeti és képzőművészeti kör, sporttevékenységek, angol nyelvoktatás amerikai diákok segítségével, ifjúsági zenekar és sok más tevékenység. Kérdés, hogy a formát mennyire tudják majd tartalommal megtölteni. Székely Árpád igazgató szerint mindenesetre igyekeznek, hogy minden diák kedvére való foglalkozást találjon magának, és külön figyelnek majd azokra a bentlakókra is, akik nem minden hétvégén tudnak hazamenni.

Szeretlek, október, áldassék 31 napod!

1. | Kifejezték magyar földön azt is, hogy idegen szülőföldjük szabadságának is bajvívóivá váltak hazánkban: a szerb, lengyel, horvát, német nemzeti függetlenség és szabadság aradi előfutárai. E nemzetek zászlainak színei máig jelzik ezt a 48–49-es szabadságszerető és bajvívó szövetséget. Szeretlek, október, Arad minden kimondott és kimondatlan, magyar és európai tanulságáért!

És szeretem ezt a hónapot október 23. előbb tragikus, földre vert, majd győzelmesen égre szálló, célba jutott drága forradalmáért. Mert október 23-ban felragyog a soha meg nem alkuvók nagyszerű láthatatlan serege. Legyenek áldottak e küzdelem nevesíthető és névtelen katonái, munkásai, nagyszüleink és szüleink, akik minden filléres és olcsó gulyás-, és söralku kínálat ellenére megélték: az igazság nem adható, nem vehető valóság.

Szeretlek, október, didergető félhomályaidal, s az igazság apró gyertyácskái ezreinek világosságáá egyesülő összetartó erejéért, mert ezt is te adtad nekünk!

Ó, emberi érzések, gondolatok ezerszínű hava, te tanítottál meg különbséget tenni haza és ország között, amikor messi tájakig életükért futó honfiak, hány és hány emigrációs hullámban 1000 évünk alatt országot hagytak maguk mögött, de hazát soha. Mert a haza és szívük egy volt. Amikor ordas erők országot foglaltak, de hazát nem vehettek el tőlünk. Amikor tatár-, török-, osztrák-, német-, oroszdlás, titkos és nyílt ellenség országjárása közben és ellenére tiporhatatlan maradt eleinkben a haza. És te oltottad belénk azt a kimondhatatlan érzést, hogy amikor országot, élén árulókkal és idegen bérencekkel, nagyon nem lehetett szeretni, és az ország sem szerette fiait-lányait, sőt inkább akarta volna meg nem szülni, és kiutáltan hontalanná tenni őket, a halálba úzó, a magyartalanítók ellenére hősiességgel a hú milliók mégis maradtak. Maradtunk e földön, mert a haza életmagnese mindennél erősebb volt, s itt tartott e könny- és véráztatta, mégis milliónyi emelkedett pillanatot és pillantást szülő tájon. Te hazát szerettető, sorstalanító erővel dacolatató, vérünkbe protestálást oltó, áldozatos és fényes győzelmek hónapja, áldassék 31 napod.

Mindezeket megkoronázó módon pedig, a csúcson, mintegy Isten elé emelő módon fénylik fel e hónap végén október 31. Amikor magyarként, reformátusként azt éljük át, hogy a

Az októberi hónap nem csak e gyönyörű őszi színek miatt szép számunkra

legnagyobb lelki forradalom, a megigazulás, az igazi szabadság győzelmes fénye ama október 31-i első „Lux lucet in tenebris” (A világosság a sötétségben fénylik) pillanatának fényözönével vonja be, emeli fel európai horizontra Aradot és Budapestet, október 6-át és 23-át, s mindazokat, akikre emlékeztetnek ezek a kivételes dátumok.

**Szeretlek, október...,
nemzeti történelmünket
összesűrítő szívárványos
pompádért.**

És még sokkal többet is árasztott szerzetesét és gyönyörű nap. Wittenberg és Genf, Luther egyházújító 95 tétele, Kálvin rendszerező elméje, Melanchthon Európát tanító szelíd bölcsessége, Méliusz Juhász Péter, Apáczai Csere János szellemi születésnapja, s a világprotestantizmus erősödő, egyetemes emberi, egyházi, társadalmi

megújulást ajándékozó, megszentelt dátuma. Amikor lelkünkben újra felzengnek a Tebened bízunk... és az Erős vár a mi Istenünk lelki himnuszainak milliók által énekelt dallamai, s újra megízleljük édes anyanyelvünk károlis zamatait a szatmári, erdélyies drága magyar nyelv mindmáig ihlető erejében. Amikor hit és tudomány, templom és iskola magyarhoni egységét ünnepejük, s a kátés hitű kálvinista magyarság nemzetformáló erejéért adunk hálát.

A történelmet formáló Istennek köszönjük meg Bocskai és Báthory, Bethlen és Lorántffy Zsuzsanna, Petrőczy Kata Szidónia és Árva Bethlen Kata, Tisza István és Tildy Zoltán egyházi elkötelezettségű, egész nemzetben gondolkodó és imádkozó szívét, Áprily és Jékely, de Sütő és Kányádi, Németh László és Arany János, Kölcsey és Kisfaludy, s megannyi nyelvapoló, nemzetcsinosító páratlanul magyar honfitársunkat. Meg a Bolyaiak és mások, sokak tudományát, a honi tudomány, gazdaság, ipar fejlesztésében kiemelkedő, felsorolhatatlanul számos nemzeti kiválóságot. És a nemzet kovászaként megőrzött Bibliát is ilyenkor köszönjük meg, amelynek sorai lelki aranyláncként nem csak aranymondásokként fűzik össze Kárpát-medencei népünket, s nemzeti létünk alá az oltalmazó, megtartó lelki védőhálót feszítik ki. Igen, gyönyörű aranyló-piros, ezerárnyalatú fényével a legszebb balatoni és királyhágói naplementéket is felülmúló szépséggel ragyogják be személyes és nemzeti sorsunk egét és mélységeit ezek a nevek, a magyar protestantizmus hajnalcsillagai. És ez a dátum: október 31.

Szeretlek, október, hogyne szeretnélek téged kimondhatatlanul szép és tanulságos színeidért, nemzeti történelmünket páratlan módon összesűrítő szívárványos pompádért. Szeretlek, Uram, mindennél jobban, mert e hónapot így adtad nekünk. Kérlek, add minden magyarnak októberedet kegyelmesen, s minden, e tájon időző idegennek, legfőként pedig azoknak, akik utánunk jöve rányitják majd szemüket e Kárpátok szegélyezte gyönyörű földre – add, Uram, így gyönyörű októberedidet nekünk, és nekik az idők végezetéig...

REFORMÁCIÓ

**Amikor a mi Urunk
és Mesterünk azt mondta:
„Térjete meg”, azt akarta,
hogy a hívek egész élete
megtérés legyen.**

- LUTHER MÁRTON -

Hitetlen hiteltelenek

Úgy tűnik, szeptember 11-e nemcsak az amerikai szabadság ellen elkövetett merénylet gyásznapja, hanem egyúttal súlyos csapás az uniós demokráciára is. Az egyszerre tragikus és komikus strasbourgi vitanap bebizonyította, egyesek jobban gyűlölik halandó politikai ellenfelüket, mintsem hazaszeretettüknek, európai szellemiségüknek örökkévalóságot szánnának.

Kibékíthetetlen törésvonalak szélesednek a meglévő értékekhez ragaszkodó „populizmus” és a bizonytalan világba terelő „illiberalizmus” között, és nyitnak utat az Európa pusztá létét veszélyeztető erőknek. Az uniós kétes felelősségű vezetői arra tettek kísérletet, hogy tovább fokozzák az ellentéteket Nyugat- és Közép-Kelet-Európa, a lelki és szellemi értékek, a jelképes migrációt már megtapasztalók és a keresztyén emberbarátságukat csak elméletileg hangoztatók között. Felelőtlen hozzáállásuk a hagyományos európai értékek eltűnéséhez, Európa elvesztéséhez vezethet.

Nem tisztem elemezni a vitanapot, amely a józanul gondolkodókban sem a demokratikus értékeket, sem a krisztusi szeretetet nem erősítette meg.

A felszólalók döntő többsége vehemensen és bizonyára információszegényen ítélkezett, azt hangoztatva, nem a magyar néppel, csak a miniszterelnökkel van baj. És bár „védőbeszédében” az érintett hangsúlyozta: az Európát ezer éve védő Magyarországra nézve sértő és tiszteletlen az eljárás módja, egyetlen hozzászóló sem köszönte meg a magyar népnek azt, ami – egymást követő kormányzatokon túl – megköszönni való. Ehelyett magyarként, erdélyi magyarként a frusztrációnkat hivatott erősíteni a legkorruptabb, nepotista, az európai normáknak meg nem felelő, veszélyes szektához hasonlítható, bűzös-bűnös és göbbelsi jelzők aggatása arra a miniszterelnökre, országra, aki a mi választottunk, és a mi hazánk. Még akkor is, ha néhányan bátornak, hősnak és követendő példaképnek nevezték a kormányfőt, és e jelzők által közvetve pozitívan minősítették az őt megválasztókat.

Nos senki sem hibátlan, mindenki negatívumokat is örökölt a múltból, ráadásul a politika az politika. De akkor azt kérem az uniós korifeusoktól, legyenek következetesek. Vitassák meg a romániai jogsérelmeket is, meghallgatva

a romániai magyarság képviselőit, és tartsanak hasonlóképpen négyórás vitanapot arról, hogy például Jean-Claude Juncker, az Európai Bizottság elnöke helyesen cselekedett-e, amikor részt vett a totalitarista diktatúrába fulladó kommunista eszméket megalapozó Marx idei megünnepeletésén. Akkor őt is idézzük a vádlottak padjára, kövessük, hogy milyen méltósággal viseli el a bírálatokat, és milyen színvonalon reagál rájuk.

A miniszterelnök azt üzenté: Budapest vendégszerető város, jöjjenek! Én meg azt javasolom, a magyarországi demokráciadeficitről beszélőket vigyük társas utazásra Magyarországra, Romániába, és ha szükséges, még tovább, hogy ne csak többé-kevésbé áttanulmányozott jelentésekből értesülhessenek, hanem megtapasztalják, hogy az általuk és az általunk vélt valóság gyakran nincs köszönőviszonyban.

Mit szóljunk az egészhez mi, erdélyi magyarok? Először is, szólni sem tudunk ennyi képtelenség hallatán. Másrészt, az egész azokat minősíti, akik a részizgaszágokat megmáshíthatatlan valóságként bemutató jelentést készítették és elfogadták. Harmadrészt a saját bőrünkön tapasztaltuk, hogy a népesedési eltolódások milyen következményekkel járnak. Végül, de nem utolsósorban, a hiteltelenség teteje az, hogy írásban és szóban elítélik a magyarországi romák helyzetét, miközben az EP egyik alelnöke, a Fidesz által delegált cigányképviselő arra szólít fel: meg kellene köszönni a magyar kormánynak mindazt, amit a romákért tett és tesz.

„Atyám, bocsásd meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek!” Az emberiségért, mindannyiunkért, Orbán Viktorért és Judith Sargentini asszonyért egyaránt kereszthalált halt Megváltó utolsó szavai jutottak eszembe, miközben a magyarországi demokráciát ócsárolókat figyeltem. Néhol olyan szánalmasaknak tűntek, hogy már-már keresztyéni szívvel megbocsátottam nekik minden tájékozatlanságukat.

Egyáltalán tudatában vannak megalapozatlan véleményük súlyának? Vagy számukra az érdek és a hatalom hajhászása jelenti a boldogságot? Számos esetben olyan valós értékek nélkül, mint hit, remény és szeretet, családi öröm. Miért kell másokra erőltetni mindazt, amit a

kiközvetett és – tegyük hozzá – a kövek között tátongó lyukakkal tarkított nyugati demokrácia nyújt számukra? Bizonyára ők is másként gondolkodnának, ha kisebbségi sors és kommunizmus jutott volna osztályrészükül. Mert a fa ágait ki lehet ugyan vágni, sőt a törzsét láncfűrészsel a földre lehet dönteni, de a gyökerek mindenkori a földben maradnak.

Statisztikák készültek az Európai Unió vezetőinek a családi helyzetéről, arról, hogy amennyiben gyermekvállalási kedvükön és áldozatvállalásukon múlna, az öreg kontinens népesedési szempontból hamar kimúlna. Azaz csakis idetelepedők, migránsok lennének képesek fenntartani, étellel betölteni. Sajnos a vezetők siralmas példamutatásán túl az átlagos termékenységi mutatók messze állnak még attól, hogy a jövőben is belakhassuk a vén Európát. Nos erről és számos hasonlóképpen rendkívül fontos kérdésről kellene vitázni. Ehelyett az uniós építménye úgy recseg-ropog, hogy éppen az építető mesterek szedegetik ki az ácszegeket a statikailag gyengülő gerendákból. Miközben egyre többen érzik, hogy az épület egyre inkább olyan tákolmánná válik, amelyben korántsem olyan biztonságos és boldogságos az élet, mint egykoron.

...azt kérem az uniós korifeusoktól, legyenek következetesek. Vitassák meg a romániai jogsérelmeket is, meghallgatva a romániai magyarság képviselőit, és tartsanak hasonlóképpen négyórás vitanapot...

Bármilyen furcsán hangzik: egy nap, vagy akár egyetlen óra erejéig szeretnék Isten lenni! Fűt a kíváncsiság, hogy átvilágítsam európai vezetőinket, a hangadó politikusokat, kiváltképpen az Európai Bizottság és Parlament verpadjára láncolt Magyarországot (bocsánat: csak annak miniszterelnökét) heves igyekezettel elítélő álláspontokat, árulókat. Röntgenfelvételeket készítenék az értékeikről, boldogulásukról és boldogságukról, és azokat összevetném a választóik, leginkább a – határon inneni és túli – magyar választók életmód- és boldogságfelvételével. Bár mi is egyre inkább felzárkózunk a nyugati vívmányokhoz, értékekhez és értéktelenségekhez, bizonyos vezető rétegeinknél, közösségeknél és egyéneknél bizonyára más forrását lelhetnénk meg a valódi boldogságérzetnek.

A bírálatra egyedül hivatott Fennvaló helyett alázatos emberi mivoltomban üzenem a magukat félisteneknek képzelőknél: hiteltelenségük szeretetét és megváltást nem ismerő hiteltelenségükből – is – fakad. Miközben többségük lényegtelennek tartja a bibliai üzeneteket, a kereszthordozó Megváltó által közvetített isteni szavakkal biztatom a megvádoltakat, önmagukat: „Boldogok, akik háborúságot szenvednek az igazságért: mert övék a mennyeknek országa. Boldogok vagytok, ha szidalmaznak és háborgatnak titeket, és minden gonosz hazugságot mondanak ellenetek én érettem.” (Mt 5,10–11)

Judith Sargentinit a jelentés elfogadását követően az EP-képviselők egy része felállva tapsolta

Különleges iskola: integrálni magyar nyelven

Beszélgetés Kiss Csillával, a Kozmutza Flóra speciális tanintézet igazgatójával

Idén októberben ünnepli fennállásának 130. évfordulóját a Kozmutza Flóra Hallássérültek Speciális Iskolája. Az iskola igazgatójával, Kiss Csillával a hallássérültekről, a gyerekek iskolai tevékenységéről, valamint a tanulmányaik utáni lehetőségekről beszélgettünk.

– **Mi az ön szakterülete, mivel foglalkozik, és mikor került az iskola élére?**

– Gyógypedagógusként 1994 óta a hallássérültek iskolájában dolgozok, 2011-ben igazgatója lettem az iskolának, 2012-től pedig vezetem az intézményt. 2012 szeptemberétől viseli a Kozmutza Flóra Hallássérültek Iskolájának nevét.

– **A hallássérült kifejezés gyűjtőfogalom. Mit jelent pontosan, mikor beszélünk siketségről és mikor nagyothallásról?**

– A hallássérült fogalom valóban gyűjtőfogalom, ide tartoznak a nagyothallók, a siketek, a kettő között a szakirodalom szerint van egy átmeneti sáv. A nagyothallók is különböznek egymástól, mert a 10-15 decibeles hallásvesztéstől a 70-80 decibelesig nagyon széles a skála: az enyhe nagyothallástól a súlyosabb nagyothallásig terjed. Az enyhe és a súlyos között elég nagy a különbség. Az előbbi inkább öregkorban jellemző, 10-15 decibeles vagy 20 decibeles hallásvesztésről beszélünk, igazából itt még hallókészülék használata sem fontos. A középsúlyos és súlyos nagyothallásnál segít a hallókészülék, felerősíti a hangokat, illetve leválasztja a zajokat, és segíthet, hogy társaságban is meghallják és megértsék a beszédet. Súlyosabb nagyothallásnál társaságban távolabbról nehéz a beszéd kódolása, és a beszédprodukció is sérül.

– **Mit kell tudni a rendellenességről, hogyan válnak siketekké az emberek?**

– A siketség lehet veleszületett, és lehet szerzett, tehát azon kívül, hogy genetikai okok miatt valaki siketnek születik. Általános statisztikákban 3-6 százaléka a lakosságnak az, amely genetikai okokból kifolyólag öröklött siketséggel születik, de ezen kívül balesetek következtében is kialakulhat. Sajnos van olyan esetünk, hogy gyógyszeres kezeléstől vált valaki siketté. Nálunk az iskolában nagyobb a gyakorisága az örökletes siketségnek, mivel a siket családból származó gyereket gyakrabban adják siket iskolába a szülők.

– **Milyen problémákkal küszködő gyerekekkel foglalkoznak elsősorban?**

– Százharminc éves hagyománnyal rendelkező iskoláról beszélünk, idén októberben ünnepeljük alapításának 130. évfordulóját. Hallássérültek számára indult az intézmény, és több mint 100 éven keresztül szinte kizárólag csak hallássérült gyermekeket tanítottak. Magyar tannyelvű, önállóan működő intézményként egyedi az országban, mert Erdélyben nincs hallássérültek számára más ilyen iskola. Román tannyelven van több, de magyar tannyelven ez az egyetlen, és több száz kilométerrel is érkeznék hozzánk Románia minden magyarlakta területéről. Bentlakással rendelkezünk, tehát hétvégén is maradhatnak a távolabbról érkező gyerekek.

A kétezres évek elejétől kezdtünk nem csak hallássérült diákokat felvenni. Külön osztályokat indítottunk halmozottan sérült, autista, értelmi fogyatékos gyermekek számára. 2013-tól pedig az addig integrált osztályok, amelyek a Báthory István Elméleti Líceumban működtek, a mi iskolánkba kerültek. Azóta ezek és az enyhe értelmi fogyatékos, valamint a tanulási zavaros gyerekek számára működő osztályok is hozzánk tartoznak. Tehát a gyógypedagógia széles palettáját majdnem minden fogyatékossgal, sajátos nevelési igénnyel rendelkező magyar gyermek számára biztosítunk tanulási lehetőséget.

– **Kik tanítanak az iskolában, és milyen tanrendet követnek?**

– A tantestület 95 százalékban gyógypedagógusokból áll. Délelőtt-délután van tanítás, a rendszer megengedi, hogy a délelőtti tanítást kiegészítve délután nevelőtanárok segítsék a gyerekeket a tanulásban. A délutáni nevelőtanáraink is gyógypedagógusok. Ezen kívül a torna, vallás, technológia, képzőművészeti oktatás szaktanárok által történik. Hallássérülteknél természetesen a magyart, a matematikát, a románt szintén szaktanárok tanítják, szerencsés esetben kettős képesítéssel, gyógypedagógusok és matematika szakos vagy magyar szakos tanárok.

– **Az év folyamán sok programban vesznek részt a gyerekek. Miről van szó?**

– A siketek elszigetelt közösséget alkotnak, mivel főleg egymással tudnak kommunikálni. A magánéletben is egymás társaságát keresik, ezért próbáljuk integrálni őket, és kivinni a világba. Egyrészt tudatosítani a társadalmat arról, hogy milyenek a siketek, vagyis ők másféleképp kommunikálnak. Másrészt aranyos, ér-

telmes, okos gyerekekről van szó, tehát olyan programokat szervezünk, amelyek által az emberek megismerik őket. Ilyen „érzékenyítő” program részeként indult a jelelőkórus. Egy erdélyi turné és egy kolozsvári bemutató után most már sok előadásra meghívják minket, fesztiválokra veszünk részt, és külföldön is felléptünk. Ezen kívül benevezünk mindenféle versenyre, megmérettetjük magunkat. Sok partnerségi kapcsolatunk van, oktatási projekteket szervezünk a többségi iskolákkal, líceumokkal, magyarországi iskolákkal vannak kapcsolataink, szabadkai iskolával is van testvériskola-kapcsolatunk. Próbáljuk a gyerekeket minél jobban integrálni, és a lehetőségeket megnyitni számukra, ami otthon, a családban nem adatik meg. Tengerre visszük őket, télen sítáborba, sokat kirándulnak. Ahol ők meg tudják állni a helyüket, és megmérettetjük magukat a többségi iskolába járó gyerekekkel, ott mi is igyekszünk jelen lenni. Ennek kettős a hatása és az eredménye is.

– **Amikor véget érnek a bentlakásos évek, fiatal felnőttként milyen lehetőségei vannak a hallássérülteknek?**

– A mi iskolánk a siketek számára nyolcosztályos oktatást, alapképzést biztosít. Többnyire szakiskolában vannak továbbtanulási lehetőségeik. A siket gyerekek Budapestre mennek továbbtanulni, mert az ottani szakiskolában több lehetőség, több mesterség van, és magyar nyelven tanulhatnak tovább. Ez a magyar családból származó siketeknek nagyon sokat jelent. Akiknek nincs lehetőségük Budapesten tanulni, azok Kolozsváron speciális szakiskolában tanulnak tovább, vagy a hallássérült líceumban román tannyelven. Különböző mesterségeket sajátítanak el: asztalos mesterséget, számítógép-karbantartóit, varrónőnek, fodrásznak, kozmetikusnak és szakácsnak tanulhatnak. Jó visszajelzéseink vannak. Azok, akik valamilyen diplomát szereztek az elmúlt években, vagy a szakmájukban, vagy valamilyen gyárban sikert elhelyezkedniük. Kolozsváron is van több olyan gyár, amely siketeket alkalmaz.

– **Mi a tendencia? Nőtt vagy csökkent a siketek száma?**

– Az orvostudomány és a technológia fejlődésének köszönhetően az utóbbi időben nagymértékben csökkent a siketek száma. Régen az antibiotikumoktól lettek siketek a gyerekek. Nagyszámban voltak olyanok, akik kanamicintől és különböző erős antibiotikumoktól az életük első éveiben, még a beszéd tanulása előtt veszítették el hallásukat. De most már egyre kevesebb az ilyen, és jobb minőségűek az antibiotikumok is. Mértékkel írják fel és adagolják az orvosok is. Sajnos egyre kevesebb gyerek születik, ezért is fogyatkozott meg a siketek száma. A siketek jelenleg a létszám egynegyedét teszik ki, háromnegyedét másfajta akadályozottsággal és sajátos nevelési igénnyel rendelkező gyerekek, külön-külön osztályban.

Család: kincsesláda, avagy harcmező?

Mindkettő lehet – a férfi-nő kapcsolatán múlik, hogy mivé válik. A családot különben érdemes egy belakott, használatban levő házhoz vagy élettérhez hasonlítani, amelyet folyamatosan ápolni, gondozni kell ahhoz, hogy ne gyengüljön meg, ne hulljon szét. Egy jól működő családnak Virginia Satir kutatásai alapján négy fő tartópillére van: magas önértékelés, jó kommunikáció, jó működési szabályok és társadalommal való kapcsolat. Ezeket fejtette nekünk tovább Becsky Borbála pszichológus, mentálhigiénés szakember, a marosvásárhelyi Familia Centrum családpsztorációs központ alapítója azon az előadásán, amelyet nemrég tartott Maroshévízen. Előadása végén hangsúlyozta, az a család, amelyik él, az működik, ehhez pedig KELL CSÓK. Ha a kedves olvasó kíváncsi a betűszó jelentésére, mindenképp meg kell hallgatnia az előadót, mert nem olyan egyértelmű, mint amilyennek tűnik.

Ezzel az előadással lezárult a *Családom a váram* című programsorozat, amelyet a bágyi református egyházközség a családok megerősítése céljából szervezett. Összesen három interaktív, műhelymunkával egybekötött előadás hangzott el az elmúlt tavasz-ősz időben. Az elsőt Simon János református lelkész és jogász tartotta *Elég-e, ha szeretem?* címmel, míg a másodikat Sándor István vallásnár és csapatépítő tréner, aki a *Család pici kincséről* beszélt. Ezek után szükség volt a harcmezőről is tárgyalni egy oldottabb környezetben. Így esett a választás a Hargita megyei Maroshévízre és Borszékre, ahol a családpsztorációs előadás mellett csapatépítő játékokkal is erősítettük a házastársi és a szülő-gyerek kapcsolatot. Csapatépítő alkalomnak bizonyult a szombat délutáni strandolás az

A nagyszámú fiatal résztvevő bizonyította, hogy szükséges beszélni a családalapításról

Urmánczy-fürdőn, ahol a gyerekbárát környezetben önfeledten szórakozhattak a kicsik is.

Kirándulás után a csapat fáradtan érkezett haza a szálláshelyre, ahol a szervező csapat azon elmélkedett, hogy milyen formában lehetne ezt az elkezdett projektet a jövőben is folytatni, ugyanis úgy érezzük, erősödtek a házastársi és a rokon, illetve a családok közötti kapcsolatok. A nagyszámú fiatal, gimnazista résztvevő pedig bizonyítja, igény van a családalapítás előtt állók körében arra, hogy bepillantást nyerjenek a családi kulisszák mögé, és megtudják, mi a jó család titka. A felgyorsult világ változásai új kihívások

elé állítják a családokat: a hagyományokra épülő klasszikus családok lassan megszűnnek, és ezért a családoknak egyre nagyobb szükségük van külső segítségre. Ezt az igényt láttuk megfogalmazódni a bágyi lakosok körében is.

A jelenlegi *Családom a váram!* című program ennek az igénynek a nyomán jött létre. Remélhetőleg e program megvalósulása után a családok igénye szerint önerőből folytatódhatnak az előadások hasonló témákban. Az eddigi terv megvalósítása a Hargita Megyei Tanács anyagi támogatásának köszönhető.

| JÁRI ZSOLT |

Gyülekezeti nap Rákosdon

AHunyad megyei Rákosdon szeptember 2-án gyülekezeti napot tartottak. A Vajdahunyad szomszédságában levő falu 7 évszázados múltra tekint vissza, és a műemlék templom is 1533-ban épült. A falu mindmáig ragaszkodik az ősi hagyományokhoz. A rendszerváltás után a lélekszámban megfogyott gyülekezet sokféle munkát végzett. Míg az 1950-es évek elején még 500 körül volt a lélekszám, ma a gyülekezet mintegy 190 tagot számlál. Az utóbbi három évtizedben megújult a templom, a papilak, a régi iskolát átalakították gyülekezeti házzá, a cinterembe ravatalozót építettek. A reformátusok igyekeznek megtartani hitüket, és szorgalmasan látogatják a templomot.

Az ünnepségen Kun Árpád nyugalmazott lelkipásztor szolgált, majd Kerekes József nagyváradi lelkipásztor az egyházépítésről tartott előadást. Kiemelte a gondnok, a presbiterek és a gyülekezeti tagok munkájának fontosságát. Továbbá hangsúlyozta, a lelkipásztort soha ne hagyja magára a gyülekezet. Állandó kapcsolat legyen a gyülekezet és a presbitérium között, mert a gyülekezet életében csak úgy lesz előrehaladás, ha együtt, közösen végzik az egyházi munkát.

A következőkben Szabó László lelkipásztor köszöntötte a jelenlevőket, majd az 50 évvel ezelőtti konfirmáltaknak emléklapot adott át. Zsargó János vajdahunyadi esperes köszöntése után a helyi dalárda Szabó László-

Kun Árpád, Szabó László és Kerekes József a gyülekezeti nap alkalmával

né Zudor Éva vezetésével egyházi dalokat énekelt. A lelki táplálék után a gyülekezeti házból szeretetvendégség közben tovább folytatódott a beszélgetés.

KUN ÁRPÁD

ÜZENET

ISSN 1223-8848

Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
A szerkesztőség címe: 400158 Kolozsvár, Eötvös utca (str. Constanța) 1-3. sz.
Telefon: 0731-019404 • Drótposta: uzenet@reformatus.ro
http://www.reformatus.ro/uzenet.html • Főszerkesztő: Somogyi Botond

Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. • A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik.
Tipográfia: IDEA PLUS
Készült az Erdélyi Református Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának nyomdájában • Felelős vezető: Dávid Zoltán

